

	MOEDERSCHAPSVERLOF	GEBORTEVERLOF	OUDERSCHAPSVERLOF	ADOPTIEVERLOF
WETTELIJKE BASIS¹	Arbeidswet van 16 maart 1971.	Wet van 13 april 2011 tot wijziging, wat betreft de meedouders, van de wetgeving inzake het geboorteverlof, gepubliceerd in het B.S. 10 mei 2011. Deze wet wijzigt artikel 30, § 2, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, artikel 25 quinquies, § 2, van de wet van 1 april 1936 op de arbeidsovereenkomst wegens dienst op binnenschepen en artikel 39, zevende lid, van de Arbeidswet van 16 maart 1971. Daarnaast worden ook een aantal wijzigingen in de sociale zekerheidsregelgeving aangebracht.	KB van 29 oktober 1997 tot invoering van een recht op ouderschapsverlof in het kader van de onderbreking van de beroepsloopbaan.	Artikel 30ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.
INHOUD	Het moederschapsverlof bestaat uit het zwangerschapsverlof en het bevallingsverlof. Zwangerschapsverlof : verlofperiode van 6 weken voor de bevalling (opgedeeld in 1 week verplichte rust voor de bevalling en 5 facultatieve weken). Bevallingsverlof : verplichte verlofperiode van 9 weken na de bevalling.	Recht om 10 dagen afwezig te zijn n.a.v. de geboorte van een kind. Het geboorteverlof moet opgenomen worden: binnen de 4 maanden na de dag van de bevalling (dag van de bevalling inbegrepen) in één keer of gespreid op effectieve werkdagen.	Recht om verlof te nemen vanaf de geboorte of de adoptie tot uw kind 12 jaar wordt. Het verlof moet starten vóór uw kind 12 jaar wordt. En als u minstens gedurende 12 maanden een arbeidsovereenkomst hebt bij uw werkgever (en dat in de 15 maanden voorafgaand aan de schriftelijke bekendmaking aan uw werkgever).	Recht om verlof te nemen voor het onthaal van een adoptiekind in zijn/haar gezin ('bij adoptie zoals geregeld door het burgerlijk recht'). Het adoptieverlof moet een aanvang nemen binnen een periode van 2 maanden vanaf de inschrijving van het kind in het bevolkingsregister of het vreemdelingenregister.

	<p>Deze periode kan op vraag van de werkneemster verlengd worden met het niet-opgebruikte gedeelte van het zwangerschapsverlof (maar zonder dat de verplichte 7 dagen voor de bevalling kunnen worden overgedragen, m.a.w. de verlenging bedraagt max. 5 weken).</p>		<p>In geval van adoptie kan het verlof worden opgenomen gedurende een periode van 4 jaar die begint te lopen vanaf de dag van de inschrijving van het kind als deel uitmakend van het gezin in het bevolkingsregister of het vreemdelingen-register. Het verlof moet dan een aanvang nemen voor het kind 8 jaar wordt.</p> <p>Het kan opgenomen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voltijds onderbreken gedurende 4 maanden - halftijds onderbreken gedurende 8 maanden (alleen mogelijk als u voltijds werkt) - met 1/5de onderbreken gedurende 20 maanden (alleen mogelijk als u voltijds werkt) <p>Het recht op ouderschapsverlof geldt per kind, voor de twee juridische ouders afzonderlijk.</p>	<p>Het adoptieverlof bedraagt maximum 6 weken als het kind minder dan 3 jaar is, en maximum 4 weken als het kind ten minste 3 jaar is.</p> <p>De uitoefening van het recht op adoptieverlof neemt een einde op het moment waarop het kind de leeftijd van 8 jaar bereikt.</p> <p>Het recht op adoptieverlof geldt per kind, voor de twee adoptie-ouders afzonderlijk.</p>
VERGOEDING	<p>Het ziekenfonds keert een moederschapsuitkering uit, vastgesteld op een percentage van het (on)begrensde salaris.</p>	<p>Tijdens de eerste drie dagen behoudt de werknemer zijn volledige loon.</p>	<p>Tijdens uw ouderschapsverlof krijgt u een onderbrekingsuitkering.</p>	<p>Tijdens de eerste drie dagen behoudt de werknemer zijn volledige loon.</p>

		Tijdens de volgende zeven dagen ontvangt de werknemer een uitkering van het ziekenfonds (82 % van het (begrensde) gedeerde brutoloon).	Opgelet: alleen als uw kind geboren of geadopteerd werd vanaf 8 maart 2012 hebt u gedurende de hele periode (dus ook de vierde maand) recht op een uitkering.	Daarna ontvangt de werknemer een uitkering van het ziekenfonds (82 % van het (begrensde) gedeerde brutoloon).
WETTELIJKE OMSCHRIJVING VAN DE 'RECHTHEBBENDE'	"Bevalling" (te staven d.m.v. een medisch attest).	<p>"De geboorte van een kind waarvan de afstamming langs deze zijde vaststaat."</p> <p>De meeoeder, van hetzelfde geslacht of niet, is de persoon die op het moment van de geboorte ofwel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - getrouwd is met de moeder - wettelijk samenwoont met de moeder - al gedurende 3 jaar samenwoont met de moeder <p>Ook vaders en meeoeders die een kind adopteren, hebben recht op het geboorteverlof en een uitkering van het ziekenfonds.</p>	<p>"Geboorte van zijn kind", "Adoptie van een kind"</p> <p>Het recht op ouderschapsverlof wordt uitgeoefend in het kader van C.A.O. nr. 64 van 29 april 1997 waarin staat : "<i>zowel de vader als de moeder kunnen van dat recht gebruik maken. Dit geldt ook voor de pleegvader en de pleegmoeder.</i>" Met de termen vader en moeder wordt verwezen naar de juridische vader en moeder (d.i. de vader en moeder waarmee een – al dan niet adoptieve - afstammingsband bestaat)^{ii iii}</p>	<p>"De werknemer die in het kader van een adoptie een kind in zijn gezin onthaalt."</p> <p>"Om het recht op adoptieverlof te kunnen uitoefenen, moet dit verlof een aanvang nemen binnen twee maanden volgend op de inschrijving van het kind als deel uitmakend van het gezin van de werknemer in het bevolkingsregister of vreemdelingenregister."</p>

ACTUELE TOEPASSING BIJ LESBISCHE KOPPELS (na Medisch Begeleide Voortplanting)	JURIDISCHE / BIOLOGISCHE MOEDER	JA , de juridische moeder bevalt van het kind en heeft bijgevolg recht op moederschapsverlof.	NEEN , de juridische moeder heeft geen recht op geboorteverlof, want heeft recht op zwangerschapsverlof	JA , de juridische moeder kan een afstammingsband aantonen en heeft bijgevolg recht op ouderschapsverlof.	NEEN , de juridische moeder zal haar kind niet adopteren en heeft dus geen recht op adoptieverlof.
	MEEMOEDER	NEEN , ze bevalt niet van het kind.	JA , de meemoeder heeft recht op 10 dagen geboorteverlof.	JA , Indien juridisch ouderschap kan worden aangetoond.	JA , de meemoeder kan het kind adopteren. Tot slot verduidelijkt de wet dat wanneer de meemoeder het betrokken kind adopteert, het geboorteverlof in mindering wordt gebracht van het adoptieverlof
ACTUELE TOEPASSING BIJ HOMOKOPPELS (waarvan 1 biologische vader)	JURIDISCHE / BIOLOGISCHE VADER	NEEN , de biologische moeder heeft enkel recht op moederschapsverlof.	JA , de juridische vader die het kind erkend heeft, heeft recht op geboorteverlof	JA , de juridische vader kan een afstammingsband aantonen en heeft bijgevolg recht op ouderschapsverlof.	NEEN , de juridische vader zal het kind niet adopteren en heeft dus geen recht op adoptieverlof.
	MEEVADER	NEEN	NEEN	JA , Indien juridisch ouderschap kan worden aangetoond. Dus indien de biologische moeder haar kind heeft afgestaan en indien de meevader het kind heeft geadopteerd.	JA , de meevader kan het kind adopteren bij afstand door de biologische moeder.

TOEPASSING NA GOEDKEURING VAN ERKENNING EN AUTOMATISCH OUDERSCHAP Nu nog niet het geval!	BIOLOGISCHE MOEDER	JA , de juridische moeder bevalt van het kind en heeft bijgevolg recht op moederschaps verlof.	NEEN , de juridische moeder heeft geen recht op geboorteverlof, want heeft recht op zwangerschapsverlof	JA , de juridische moeder kan een afstammingsband aantonen en heeft bijgevolg recht op ouderschapsverlof.	NEEN , de juridische moeder zal haar kind niet adopteren en heeft dus geen recht op adoptieverlof.
	MEEMOEDER	NEEN , ze bevalt niet van het kind.	JA , de meemoeder heeft recht op 10 dagen geboorteverlof want heeft het kind erkent voor de geboorte of is automatisch juridische ouder door de huwelijksband met de geboortemoeder.	JA , de meemoeder is ook een juridische ouder en heeft recht op ouderschapsverlof	NEEN , de meemoeder heeft het kind erkent of is automatische ouder en heeft dus geen recht op adoptieverlof.
ACTUELE TOEPASSING BIJ HOMOKOPPELS (Gezamenlijke adoptie)	ADOPTIEVADER	NEEN	NEEN , geboorteverlof is gekoppeld aan de geboorte en niet aan de adoptie.	JA , vermits er een (adoptieve) afstammingsband voorhanden zal zijn.	JA , beide vaders hebben door middel van een gezamenlijke adoptie (dus samen met de partner/echtgenoot) recht op adoptieverlof.

ⁱ Opmerking : deze regelingen gelden voor werknemers tewerkgesteld met een arbeidsovereenkomst. Voor vastbenoemde ambtenaren, bepaalde personeelsleden uit het vrij onderwijs, zelfstandigen ... gelden soms afwijkende regelingen.

ⁱⁱ In P. HUMBLET, M. RIGAUX, R. JANVIER en W. RAUWS (ed.), *Synopsis van het Belgisch Arbeidsrecht*, Antwerpen, Intersentia, 1999, wordt de term ‘natuurlijke’ ouders gebruikt, hetgeen eveneens wijst op het voorhanden zijn van een afstammingsband.

ⁱⁱⁱ Een pleegouder is een ouder die een kind opvoedt in het kader van de buitengerechtelijke of gerechtelijke jeugdbescherming (in geval van plaatsing bij een ‘betrouwbare persoon of gezin’) ofwel buiten het kader van de jeugdbescherming (bij ziekte, psychische stoornis, overlijden of feitelijke desinteresse van de ouder(s)).